

Розділ 3.**ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ
ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА**

УДК 637.5'64.001.2.312''

Асафатова К.І., учениця 11 класу*

*Лицей №17, м. Хмельницький, Україна***ВИМОГИ ДО СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Завдання технології як науки – виявлення фізичних, хімічних, біологічних та інших закономірностей з метою визначення найбільш природовідповідного, економічно ефективного, екологічно раціонального високопродуктивного виробництва при високій якості вироблюваної продукції і раціональному використанні засобів виробництва з найменшими витратами енергії та забезпечення його високої культури і безпечності щодо людини і природи виробництва. Всяка технологія повинна забезпечувати, по-перше, безпечні умови праці для людини і підвищувати її продуктивність і культуру; по-друге, виробництво якісної продукції без шкоди для здоров'я тварин; по-третє, не здійснювати руйнівного впливу на довкілля. Сучасні технології виробництва продукції тваринництва включають багатовекторні і комплексні питання утримування, розведення, годівлі, відтворення стада тварин; будівництво, облаштування, реконструкцію та експлуатацію тваринницьких приміщень та об'єктів; механізацію, електрифікацію, автоматизацію різноманітних процесів виробництва; комп'ютеризацію племінного та виробничого обліку, організацію та економіку виробництва в галузі тваринництва.

УДК 636.4.082:338.1

Білоус А.О., студент IV курсу напряму підготовки «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

*Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна***ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВИНАРСТВА**

У свинарстві, як найчисельнішій галузі тваринництва, основний потенціал зосереджений у 334 племінних господарствах, і складається

* Науковий керівник – Ковальчук Л.Р., завідувач кафедри хіміко-біологічних наук

з 12 порід: велика біла, дюрок, ландрас, миргородська, п'єтрен, уельс, українська м'ясна, українська степова біла і українська степова ряба, червона білопояса, полтавська м'ясна. У племінних господарствах України, переважно приватної форми власності, розводять лише велику білу породу свиней, ландрас і українську м'ясну. Так, велику білу породу свиней утримують у 220 господарствах (або 65,9% від загальної кількості племінних господарств галузі свинарства), ландрас – 47 (14,1%), українську м'ясну породу – у 18 (5,4%).

При сучасних технологіях використовують сухий тип годівлі і вологі мішанки. Сухий тип годівлі застосовують на великих комплексах, котрі виробляють свинину на промисловій основі. Зокрема, це господарства України, і багатьох країн світу, де виробництво зерна вигідне за собівартостю.

Породи п'єтрен, уельс, українська степова ряба має лише один племрепродуктор. Найбільш розгалужена мережа племінних господарств характерна для Дніпропетровської, Київської, Одеської, Полтавської, Херсонської, Черкаської областях. На 1 племінний завод у свинарстві припадає 29 племінних репродукторів.

За середньої вгодованості свиней 1 кг м'яса містить 3050 ккал, за жирної — 4060, калорійність сала — 8100 Ккал.

На даний час у світі використовують такі технології вирощування як: інтенсивна і альтернативна (енергозберігаюча, на підстилці).

Переваги галузі свинарства, порівняно з іншими, безперечні. Так, щоб отримати яловичину з оптимальним співвідношенням м'язової та жирової тканини, тварину вирощують і відгодовують 15-18 місяців, а свинину одержують усього за шість-вісім місяців, причому на виробництво 1 кг яловичини витрачають 8 корм. од., а на 1 кг свинини — лише 4. Залежно від вгодованості, забійний вихід свиней сягає 85%. Свині ростуть дуже швидко. Від народження до одного року свою живу масу вони збільшують у сім-вісім разів, а велика рогата худоба й вівці – лише втричі-вчетверо. За інтенсивної відгодівлі підсвинки спроможні дати понад 1 кг середньодобового приросту живої маси і витратити всього 4-5 корм. од., велика рогата худоба – 8-12, вівці – 8-10 корм. од.

Період поросності свиноматок — 112-116 днів. За правильної організації виробництва й раннього відлучення порослят (35-40 днів) від кожної основної свиноматки за рік мають 2,2 опоросу, а 12-місячних кнурців живою масою не менше 150 кг використовують як плідників.

Використання вологих мішанок у годівлі свиней дозволяє значно збільшити їх продуктивність за рахунок швидкого засвоювання організмом рідкого корму. Завдяки цьому широко використовуються комбі-

корми, мінеральні і вітамінні підкормки. Вони містять у собі всі необхідні поживні речовини у необхідних кількостях.

На вимогу СOT перехід із сальної та напівсальної відгодівлі свиней на м'ясну залежить не лише від виду відгодівлі, а й від цілого комплексу інших чинників, зокрема від постановки на відгодівлю свиней відповідного типу зі спадковою здатністю до підвищеного утримання м'язової тканини й білка. Трансформація ж кормів в організмі свиней у корисну для людини продукцію з віком тварин зменшується. Тож, щоб скоротити витрати кормів на виробництво свинини, максимально можливу масу тварин потрібно нарощувати в молодому віці за інтенсивного вирощування й відгодівлі. Одночасно з цим важливе місце відводиться вивченню породних та вікових закономірностей росту й формування м'ясо-сальних якостей свиней в онтогенезі, що дасть можливість обґрунтованіше вирішити питання раціонального використання порід різного напрямку продуктивності для виробництва м'ясної свинини.

За сучасним поняттям гібридизація у свинарстві – це метод вищої мобілізації генетичного потенціалу тварин. За формою гібридизація у свинарстві відрізняється від промислового схрещування лише якістю вихідного поголів'я. У гібридизації використовують свиней – представників спеціалізованих порід, типів і ліній, що перевірені на поєднання за потрібними ознаками. Вітчизняна і зарубіжна практика останніх років віддає перевагу міжпородній гібридизації, оскільки у таких гібридів порівняно з міжлінійними значно стійкіше проявляються поєднуваність і гетерозис. Батьківськими породами при гібридизації є: дюррок, гемпшир.

До материнських порід належать: українська степова біла, миргородська, велика чорна, українська степова ряба. Ці породи завдяки низці біологічних та господарсько-корисних ознак, є незамінним племінним матеріалом для схрещування чи гібридизації з м'ясними генотипами батьківських формах для одержання високопродуктивного гібридного молодняку. Гібридні поросята швидко ростуть, мають добру резистентність до хвороб, дають високі прирости. Однак, деякі породні особливості (вищий вихід сала, підвищене відкладання жиру) призводять до необґрунтованого скорочення в Україні поголів'я згаданих вище генотипів. Тоді як їх не можна поповнити зарубіжними генотипами, тому питання їхнього збереження є надзвичайно актуальним.

Потрібно зосередити серйозну увагу на цій тваринницькій галузі, яка завжди вважалася скороспілою та прибутковою в Україні. Проблема розведення свиней із високим генетичним потенціалом ніколи не була актуальнішою, ніж сьогодні, адже в цій галузі неперевершеним є: багатоплідність, скороспілість, короткий період поросності, всеїдність, порівняно малі витрати кормів на одиницю приросту живої маси, відмінні смакові якості продукції.